

**نخستین جشنواره ملی مربی پژوهنده
(اقدام پژوهی در آموزش فنی و حرفه‌ای)**

عنوان:

**چگونه توانستم مشکل عدم یادگیری کار آموزان رشته قارچ دکمه‌ای در شرایط پاندمی
ویروس کرونا بهبود بخشم**

اقدام پژوهی: فاطمه ذاکری نسب

مرکز آموزش فنی و حرفه‌ای شهرستان میناب

۹۹/۰۶/۲۵ تا ۹۹/۰۸/۰۵

نخستین جشنواره ملی مربی پژوهنده
(اقدام پژوهی در آموزش فنی و حرفه ای)

**نخستین جشنواره ملی مربی پژوهنده
(اقدام پژوهی در آموزش فنی و حرفه‌ای)**

عنوان:

**چگونه توانستم مشکل عدم یادگیری کارآموزان رشته قارچ دکمه‌ای در شرایط پاندمی
ویروس کرونا بهبود بخشم**

اقدام پژوهی: فاطمه ذاکری نسب

کلیه حقوق این اثر متعلق به مرکز تربیت مربی و پژوهش‌های فنی و حرفه‌ای می‌باشد.

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

زمستان ۱۳۹۹

نخستین جشنواره ملی مربی پژوهنده (اقدام پژوهی در آموزش فنی و حرفه‌ای)

چکیده:

آموزش الکترونیکی دامنه گسترده‌ای دارد و با توجه به نوع استفاده و امکانات موجود به انواع آموزش بر پایه وب، آموزش مبتنی بر رایانه، آموزش از طریق وسایل و ابزار دیجیتال همراه و همچنین آموزش از طریق تلفن همراه تقسیم می‌شوند. یکی از رویکردهای اصلی آموزش الکترونیکی، آموزش ترکیبی به معنی به‌کارگیری بیش از یک رسانه در امر آموزش است که از این موارد می‌توان ترکیب آموزش توسط معلم و ابزارهای تحت وب اشاره کرد. پژوهش حاضر با هدف بررسی و راهکارهای افزایش سرعت یادگیری ده نفر از کارآموزان حرفه‌ای قارچ دکمه‌ای مرکز آموزشی فنی و حرفه‌ای شهرستان میناب با استفاده از کلیپ‌های آموزشی و آموزش الکترونیکی صورت گرفته که مدل پژوهش کیفی و رویکرد آن تحلیل و شیوه گردآوری اطلاعات در این پژوهش به صورت فرم نظرسنجی و مصاحبه با افراد صاحب‌نظر در رابطه با نرم‌افزار ادوبی کانکت و بستر تحت وب اسکای روم، گوگل میت و آموزش به صورت تولید محتوا و ارسال در نرم‌افزار واتساپ بوده که پس از بررسی به دلیل مشکلاتی که نرم‌افزار ادوبی کانکت و بستر اسکای روم و گوگل میت داشته به این نتیجه رسیدیم که بهترین روش برای یادگیری کارآموزانم استفاده از کلیپ‌های آموزشی از پیش ساخته شده است که این ویدئو کلیپ‌ها مزیت‌های خاصی که داشتند از جمله عدم نیاز به آموزش کار با نرم‌افزارهای مختلف برای کارآموزان، دسترسی تمام‌وقت و آفلاین آنان به کلاس، قابلیت ذخیره‌سازی و ارسال به تمام دستگاه‌های پخش، حجم کم و مجزا بودن هر مرحله از تولید که با تصاویر واقعی تولید قارچ ترکیب شده‌اند و امکان سؤال و پاسخگویی و رفع ابهام در تمام ساعات شبانه‌روز را دارد رو آوردیم.

واژگان کلیدی: پاندمی، آموزش الکترونیکی، قارچ دکمه‌ای، تولید محتوا، یادگیری فراگیران

نخستین جشنواره ملی مربی پژوهنده (اقدام پژوهی در آموزش فنی و حرفه ای)

مقدمه:

آموزش مجازی یادگیری فعال و هوشمندی است که ضمن تحول در فرایند یاددهی و یادگیری و مدیریت دانایی، در گسترش، تعمیق و پایدار نمودن فرهنگی ICT نقش اساسی و محوری دارد. آموزش مجازی با بهره گیری از پیشرفت های صنعت فناوری اطلاعات و ارتباطات از راهکارهای نوین توسعه عدالت آموزشی در دنیای معاصر به شمار می رود و بنا به اعلام کارشناسان و متخصصان فناوری اطلاعات تا سال ۲۰۲۰ آموزش مجازی مبتنی بر فضای الکترونیک روش متعارف آموزش در جهان خواهد بود. کار شنا سان میگویند یادگیری به وسیله فاوا (فناوری اطلاعات و ارتباطات) زمینه ای را به وجود می آورد که در آن می توان اطلاعات موجود را دست کاری کرد یا تغییر داد. یادگیری در این روش، تولید محصولات جدید است نه بازگرداندن اطلاعات دریافت شده و بدون تغییر. در این نوع یادگیری راه حل های جدید برای مسائل پیدا می شود. آموزش بر پایه فناوری اطلاعات، این امکان را به دانش آموزان و دانشجویان می دهد که به صورتی فعالانه و نوآورانه بیندیشند و از این ایده به صورت مشترک استفاده کنند. (دلآوری و قربانی ۹۱ صفحه ۱۸) آموزش مجازی امروزه تقریباً به معنای استفاده از شیوه های پیشرفته رایانه ای انتقال مواد و مطالب درسی به فراگیران، یادگیران، دانش آموزان و دانشجویان است تعریف ذکر شده در اصل تعریف آموزش الکترونیکی است اما از آنجاکه امروزه نوع غالب ارائه آموزش این شیوه، روش های رایانه ای است اغلب این دو اصطلاح را به جای هم به کار می برند آموزش الکترونیکی به مجموع وسیعی از نرم افزارهای کاربردی و شیوه های آموزشی مبتنی بر فناوری اطلاعات اعم از رایانه، دیسک فشرده، شبکه اینترنت، اینترنت و غیر گفته می شود که امکان آموزش و یادگیری را برای هر فرد در هر زمینه، در هر زمان و مکان به صورت مادام العمر فراهم می سازد (دلآوری و قربانی ۱۳۹۱ صفحه ۱۸) آموزش های الکترونیکی کاربردهای مختلفی دارد، از جمله اجرای دوره های آموزشی منجر به مدرک، آموزش های مداوم برای کارکنان پزشکی، آموزش بیماران، آموزش های عمومی برای ارتقاء سطح سلامت جامعه، آموزش های مکمل و شبیه سازی جهت آموزش های عملی (درگاهی و همکاران ۸۸ صفحه ۲) آموزش های الکترونیکی نسبت به آموزش های سنتی دارای مزایای عمده ای است. انعطاف پذیری حذف تردهای بی مورد و پرهزینه برای شرکت در دوره های آموزشی از مهم ترین آنها به شمار می آید. اکثر برنامه های آموزشی الکترونیکی را می توان در زمان نیاز به آن استفاده کرد سرعت فراگیری آموزش الکترونیکی نسبت به آموزش سنتی به مراتب بیشتر بوده و حداقل ۵۰ درصد بهبود و سرعت را به دنبال خواهد داشت. فراگیران این دوره ها می توانند مطالبی را که با آنها آشنایی دارند مطالعه نکرده و به بررسی مواد جدید بپردازند. آموزش های الکترونیکی از متغیرهای زمان و مکان مستقل است و وقتی مطالب به صورت متن، تصویر، صدا و حرکت ارائه می شود دیگر نیاز کمتری به یادداشت برداری با کاغذ و قلم است که خود باعث صرفه جویی در تولید چنین وسایلی است و در ضمن این گونه برنامه ها از جذابیت بیشتری برخوردارند. (شایبگی و نظری و ۹۰ صفحه ۴۹) یکی از بزرگ ترین پیامدهای شیوع ویروس کرونا در ایران وجهان تعطیلی دانشگاه ها، مدارس و دوره آموزشی فنی و حرفه ای بوده. در چنین شرایطی می توان این تهدید تعطیلی آموزش را به فرصت طلایی برای یادگیری و پیشرفت بر بستر آموزش مجازی تبدیل کرد من فاطمه ذاکری نسب فوق لیسانس گیاهان زینتی و مربی آموزش رشته های کشاورزی و مربی پرورش دهنده قارچ دکمه ای مرکز آموزش فنی و حرفه ای شهرستان میناب با ۱۳ سال سابقه کار عملی در حرفه پرورش قارچ دکمه ای که تاکنون کارآموزان زیادی داشته ام که تعداد زیادی از جویندگان شغل به سمت این حرفه روی آوردند و صاحب کسب و کار و کارآفرینانی موفق در این زمینه هستند. بیشتر کارجویانی که به سمت آموزش پرورش

نخستین جشنواره ملی مربی پژوهنده (اقدام پژوهی در آموزش فنی و حرفه‌ای)

قارچ روی می‌آورند کسانی هستند که تمایل و علاقه به کارآفرینی و احداث کارگاه‌های کوچک یا بزرگ تولیدی در این زمینه دارند و همان‌طور که تمام مشاغل در زمینه تولید مستلزم آموزش عملی تخصصی را دارند در این حرفه نیز حتماً از زمان طراحی سالن تا زمان کشت باید آموزش مرحله‌به‌مرحله به صورت عملی باشد. متأسفانه با شیوع ویروس منحوس کرونا کلاس‌های آموزشی حضوری و کارورزی عملی تعطیل شد. حال با توجه به اینکه در ادوار گذشته در دوره آموزشی پرورش قارچ خوراکی کلیه مراحل از لحظه ورود کمپوست به داخل سالن تا مرحله برداشت به صورت عملی و توسط خود کارآموزان در کارگاه آموزشی برگزار می‌شد و شور و اشتیاق برای شرکت در دوره‌ها بیشتر و به تبع آن یادگیری هم بیشتر و کارآموز راغب به ایجاد کسب‌وکار می‌شد (طی سال‌های ۹۲ تا ۹۸) ولی متأسفانه با شیوع ویروس کرونا امکان برگزاری دوره‌های آموزشی به صورت حضوری وجود ندارد؛ بنابراین محقق به دنبال این موضوع می‌باشد که با توجه به راغب بودن کارآموزان برای پرورش قارچ دکمه‌ای راهکارهای مناسبی جهت برگزاری کارگاه‌های مؤثر و کاربردی در شرایط ویروس کرونا را پیدا کند

۲- توصیف و وضع موجود و تشخیص مسئله: همان‌طور که قبلاً به آموزش‌های مجازی و پیشرفت فناوری اشاره کردم همه کانون‌های آموزش حضوری دنیا به سمت آموزش مجازی روی آوردند؛ مجموعه مرکز آموزش فنی و حرفه‌ای شهرستان میناب نیز از این قاعده عقب نماند و ما با شعار نباید آموزش در هیچ شرایطی تعطیل شود با وجود تمام مشکلات، کمبودها و نبود زیرساخت مناسب و کافی نبودن تجربیات در این زمینه اقدام به آموزش مجازی ده نفر از کارآموزان از شهرهای مختلف استان که ۴ نفر آن‌ها ساکن قشم، ۳ نفر آن‌ها ساکن شهرستان بندرعباس، یک نفر ساکن شهرستان لنگه و ۲ نفر آن‌ها ساکن روستاهای اطراف میناب هستند که ۹ نفر آن‌ها مدرک لیسانس داشتن و ۱ نفر دیپلم که مصرانه پیگیر یادگیری آموزش پرورش قارچ دکمه‌ای بودند را کردیم. ابتدا کلاس را تحت بستر نرم‌افزار ادوبی کانکت برگزار کردم که پس از گذشت چند روز به دلیل عدم آشنایی کارآموزان با نرم‌افزار مذکور که خود نیازمند آموزش‌های پیش‌نیاز بود و همچنین نداشتن دسترسی به اینترنت پر سرعت که باعث قطع و وصل شدن زیاد می‌شد و همچنین پشتیبانی نکردن زبان فارسی در تایپ و همچنین مصرف اینترنت زیاد و پیوسته نبودن صدا و تصویر و تئوری محور بودن مطالب و سخنرانی محور که برای آموزش‌های نوین منسوخ شده است؛ و کارآموزان تماس گرفتند که با این شرایط حواس آن‌ها به چیزهای دیگر پرت می‌شود و یادگیری مفید حاصل نمی‌شود و تصمیم گرفتیم فرم نظرسنجی طراحی کنیم و از کارآموزانم نظرسنجی انجام بدم که همگی مخالف آموزش با این نرم‌افزار بودند به دلایلی که در بالا قید کردم سپس به پیشنهاد همکارم سرکار خانم اعتمادی کلاس را به نرم‌افزار اسکای روم که امکان استفاده آن از نسخه تحت وب با گوشی هوشمند را داشت انتقال دادم و با تمام اختلالات و باگ‌های متعددی که آن نرم‌افزار ابتدایی داشت کلاس را برگزار کردم ولی متأسفانه به دلیل عدم پشتیبانی سایت و نداشتن سرعت و ظرفیت کافی، دسترسی نداشتن به چت‌های قبلی کلاس و بالا بودن هزینه‌های آن بار مالی زیادی به همراه داشت باز هم رضایت یادگیری نداشتن کارآموزان. همان‌طور که در بالا توضیح دادم اکثراً کسانی که برای آموزش سمت فنی و حرفه‌ای میان با هدف ایجاد کسب‌وکار می‌آیند و تا یادگیری درست صورت نگیرد آموزش‌ها منجر به شغل نمی‌شود؛ و باز هم با طراحی فرمی و تماس تلفنی ناراضی‌تاری کارآموزان را در یادگیری متوجه شدم. سپس کلاس مجازی رو انتقال دادم به گوگل میت و این بستر تحت وب هم نیاز آموزشی کارآموزانم را برطرف نمی‌کرد به همین دلیل دنبال راهی می‌گشتم که بتوانم هم کارآموز خوب یاد بگیرند و هم من تسلط کافی بر نحوه آموزش داشته باشم؛ همان‌طور که میدانید روحیه معلم با دیدن نتیجه مثبت

نخستین جشنواره ملی مربی پژوهنده (اقدام پژوهی در آموزش فنی و حرفه ای)

در امر یادگیری شاگردانش بالا می رود. در رابطه با این مشکل از یکی از کارآموزان قدیمی آقای مهندس هاشمی که کارشناس ارشد ارتباطات و فن آوری اطلاعات می باشد مشورت گرفتم و ایده تولید محتوای صمعی بصری بر پایه تلفن همراه هوشمند را ایشان به من دادند. سازمان آموزش فنی و حرفه ای کل کشور در همان زمان با کمک یک موسسه خصوصی دوره آموزش مجازی از طریق شبکه اجتماعی واتساپ به مربیان با موضوع تولید محتوا با گوشی هوشمند را برگزار کرده بود. با آموزش هایی که در آن دوره دیده بودم و کمک های گام به گام آقای مهندس هاشمی موفق به تولید نماهنگ آموزشی پرورش قارچ بر پایه نرم افزارهای کاین مستر، اچ آی کیو، این شات، پیکس آرت و ویدئو کنورتر شدم که این ویدئو کلیپ ها به دلیل داشتن مزیت های خاصی که قبلاً به آن اشاره کردم رو آوردم و به همین خاطر گروهی رو در واتساپ تشکیل دادم و کلیپ های آموزشی ساخته شده در گروه ارسال نموده: عوارض و پیامدهای به وجود آمده در صورت عدم یادگیری فراگیران. کیفیت ضعیف آموزش پیامدهای زیادی دارد زمانی که مطالب قوی انتقال داده نشود کارآموزان نمی توانند در ست آموزش ببینند و آموزش ها حتماً باید منجر به کسب درآمد با شد و کارآموزان اعتماد خودشان رو نسبت به مرکز آموزش فنی و حرفه ای شهرستان میناب از دست می دهند. دلسرد شدن و بی انگیزه شدن کارآموزان نسبت به کسب درآمد و اشتغال پایدار و مدرک گرایی. جا میفتد و باعث دلسرد شدن کارآموزان می شود پیشرفت و توسعه جوامع در گروه سرمایه های انسانی خوب آموزش دیده و صاحب مهارت می باشد. آموزش فنی و حرفه ای یعنی مرتبط کردن آموزش با دنیای کار برای بهبود وضعیت اشتغال جوانان و کاهش میزان بیکاری می باشد. مهارت گوهر گران بهایی است که میزان کفایت افراد، شرکت ها و کشورها را از همدیگر متمایز می سازد. میزان پیشرفت یک کشور به اندازه مهارت هایی است که در نیروی انسانی آن کشور وجود دارد، هر چند منابع طبیعی تبدیل به ثروت کشور می شود اما شایستگی های نیروی انسانی، آن را به پیشرفت پایدار تبدیل می سازند. یکی از ابزارهای توسعه صنعتی و به تبع آن توسعه اقتصادی، آموزش های فنی و حرفه ای بوده و چنانچه این آموزش ها با توجه به بازار کار و صنعت به مورد اجرا درآید، سیاری از مشکلات اقتصادی و اجتماعی خصوصاً مشکلات جمعیت جوان و فعال کشور را حل خواهد نمود. (تابت نژاد و همکاران ۱۳۹۰ صفحه ۲)

اهداف پژوهش	گروه های برخوردار از یادگیری الکترونیکی
بررسی بهترین روش برای آموزش مجازی و الکترونیکی	افراد ساکن در مناطق دورافتاده
برطرف کردن نیازهای آموزشی فراگیران	افراد دارای نقص جسمانی
کمک به فراگیران جهت راه اندازی کسب و کار	افراد خارج از مدرسه
یادگیری در بدترین شرایط زندگی	کارمندان و کارگران
آموزش در بدترین شرایط زندگی (قرنطینه)	
آموزش های مجازی در شرایط وجود بیماری	

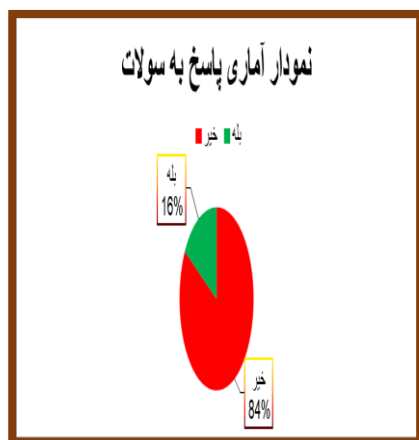
نخستین جشنواره ملی مربی پژوهنده (اقدام پژوهی در آموزش فنی و حرفه ای)

۳-گردآوری داده های مرحله اول یا شواهد یک

روش گردآوری آوری اطلاعات

- ۱- مشاهده رفتار کارآموزان به صورت مستقیم و غیرمستقیم
- ۲- مطالعه مقالات در سایت های معتبر علمی و پژوهشی در زمینه آموزش های الکترونیکی
- ۳- مشورت با مسئول آموزش مرکز آموزش فنی و حرفه ای شهرستان میناب سرکار خانم فاطمه اعتمادی
- ۴- مصاحبه با جناب آقای سید علی موسوی مسئول دفتر توسعه فن آوری سازمان فنی و حرفه ای کشور
- ۵- مشورت با جناب آقای طالب ذاکری نسب (دانشجوی دکترای فیزیک) استاد فیزیک دانشگاه آزاد اسلامی واحد میناب
- ۶- مصاحبه با آقای مهندس حسن رنجبری کارشناس فضای مجازی و افسر جنگ نرم استان هرمزگان

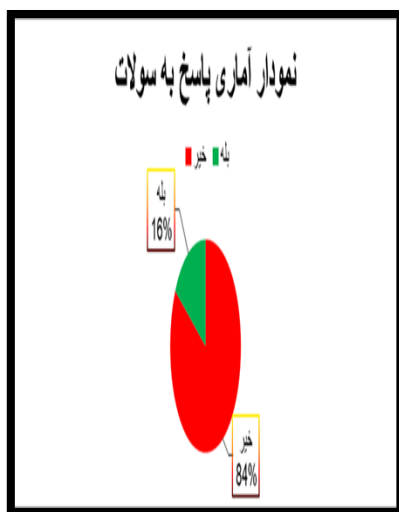
با توجه به توضیحاتی که در توصیف وضع موجود گفته شد پرسشنامه های در مورد شرایط محل سکونت و نرم افزار ادوپی کانکت و اسکای روم نوشته ام در اختیار فراگیران قرار دادم و از آن ها خواستم که به سؤالات با بله و خیر پاسخ دهند که متوجه شدم که به علت آشنا نبودن با بستر این دو نرم افزار نبود و شبکه اینترنت آموزش و یادگیری به درستی صورت نمی گیرد

	زهره دهقانی	راحیل حسینی	سعیرا بهرامی	امین دهقانی	ناهید رفشانی	مریم غلامی	سودابه پرسیان	مجید زاهدی	زهره ذاکری	خدیجه دهقانی
آیا راهبر شما اینترنت پر سرعت وجود دارد؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا گوشی هوشمند شما قابلیت اجرای نرم افزار اسکای روم را دارد؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا محیط اسکای روم برای شما نیاز به آموزش ندارد؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا در محیط پریش فضای اسکای روم شرکت میکردید؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا کلاس در اسکای روم برای شما قابلیت ذخیره سازی دارد؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا در کلاس اسکای روم صدا یا تصویر استاد را بصورت کامل داشتید؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا با استفاده از نرم افزار اسکای روم هزینه اینترنت شما کاهش بود؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا شما برای شرکت در کلاسهای مجازی در ساعات مشخصی به کامپیوتر دسترسی دارید؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله

با توجه به پرسشنامه (۱) میانگین از پاسخ های کارآموزان گرفتیم که نتیجه طبق (نمودار دایره ای) آورده شده است

نخستین جشنواره ملی مربی پژوهنده (اقدام پژوهی در آموزش فنی و حرفه ای)

سوال	زهرا دهقانی	راحیل حسینی	سمیرا بهرامی	امین دهقانی	ناهدید رضایی	مریم غلامی	سودابه پرسیان	مجید زاهدی	زهرا ذاکری	خدیجه دهقانی
آیا دانشجو شما اینترنت پرسرعت وجود دارد؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا گوشی هوشمند شما قابلیت اجرای نرم افزار اسکای روم را دارد؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا محیط اسکای روم برای شما نیاز به آموزش ندارد؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا در محیط پرسش و پاسخ اسکای روم شرکت میکردید؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا کلاس در اسکای روم برای شما قابلیت ذخیره سازی دارد؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا در کلاس اسکای روم صدا یا تصویر استاد را بصورت کامل داشتید؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا با استفاده از نرم افزار اسکای روم هزینه اینترنت شما کاهش پیدا کرد؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا شما برای شرکت در کلاسهای مجازی در ساعات مشخص به کامپیوتر دسترسی دارید؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله

با توجه به پرسشنامه (۲) میانگین از پاسخهای کارآموزان گرفتم که نتیجه طبق (نمودار دایره ای) آورده شده است

پرسشنامه

یکی از ابزارهای رایج تحقیق و روش مستقیم برای کسب داده های تحقیق پرسشنامه می باشد که مجموعه ای از سؤال (گویه) است که پاسخ دهنده با ملاحظه آن ها پاسخ لازم را ارائه می دهد و این پاسخها داده های مورد نیاز پژوهشگر را تشکیل می دهد. از طریق سؤال های این پرسشنامه می توان دانش، علایق، نگرش و عقاید کارآموزان را مورد ارزیابی قرار داد (سرمد و همکاران، ۱۳۹۱ صفحه ۴) جهت آگاهی از دلایل عدم یادگیری کارآموزان رشته قارچ دکمه ای در شرایط پاندمی ویروس کرونا با استفاده از نرم افزار گوگل میت و ادوبی کانکت و بستر اسکای روم برای ۱۰ نفر از آن ها پرسشنامه ای طراحی کردم که متوجه شدم که مشکلات ذیل علت مهم عدم یادگیری فراگیران در آموزش های آنلاین می باشد.

۱	به دلیل نبودن تعامل حضوری میان یاد دهنده و یادگیرنده	۷	یک طرف بودن آموزش و سخنرانی محور بودن آموزش
۲	نیاز فراگیران به برخورداری از سواد رسانه ای	۸	امکان عدم حضور واقعی فراگیران در کلاس مجازی
۳	آشنا نبودن کارآموزان با فضای سه نرم افزار مذکور	۹	نداشتن گوشی هوشمند مناسب برای نصب نرم افزارهای مذکور (بعضی از کارآموزان)
۴	نداشتن دسترسی به اینترنت پرسرعت	۱۰	نبود امکانات کار عملی
۵	نبودن تصویر و صدا به وضوح برای فراگیران	۱۱	تئوری محور بودن آموزش
۶	عدم آشنایی فراگیران با سیستم آموزش مجازی	۱۲	اختلال در شبکه

نخستین جشنواره ملی مربی پژوهنده (اقدام پژوهی در آموزش فنی و حرفه ای)

مصاحبه با کارشناسان و صاحب نظران

روش مصاحبه شامل پرسش یا بحث کردن موضوعات با افراد است. مصاحبه می تواند تکنیک بسیار مفیدی برای جمع آوری داده ها باشد (بلکستر و همکاران، ۱۹۴۵، ترجمه ابراهیم زاده و همکاران) در تاریخ ۲۰ مهر ۹۹ طی تماسی تلفنی با آقای حسن رنجبری راجع به این که چه نرم افزارهای برای آموزش های مجازی مناسب و به صرفه تره؛ و در تاریخ ۲ آبان طی تماسی با جناب آقای موسوی در رابطه با ساخت کلیپ های آموزشی و جلسه ای که در تاریخ ۲۷ مهر با سرکار خانم اعتمادی و تماس تلفنی که با آقای طالب ذاکری نسب در تاریخ ۱۰ آبان گرفتیم در رابطه با آموزش آنلاین جهت یادگیری کارآموزانم در آموزش های الکترونیکی صحبت کردم و صحبت های آن ها را یادداشت نمودم که به شرح زیر می باشد:

سرکار خانم اعتمادی با توجه به این که کلاس های ضمن خدمت خودش در بستر اسکای روم برگزار می شد پیشنهادات این بستر را برای آموزش دادن و جناب آقای حسن رنجبری کارشناس فضای مجازی استان هرمزگان راجع به مزایا و معایب نرم افزار ادوبی کانکت و اسکای روم چنین بیان کرد ۱- خارجی بودن نرم افزار ۲- پشتیبانی نکردن زبان فارسی در تایپ (ادبی کانکت) ۳- مصرف زیاد اینترنت ۴- بالا بودن هزینه اشتراک و مزایای نرم افزارهای مذکور را چنین بیان کرد قابلیت نصب بر روی گوشی هوشمند را دارند، قابلیت گروه بندی کارآموزان برای بحث در کلاس ها وجود دارد (ادوبی کانکت)، قابلیت ذخیره سازی آموزش برای مدرس وجود دارد. جناب آقای ذاکری نسب گوگل میت را به دلیل رایگان بودن آن و داشتن مؤلفه های زیاد برای آموزش پیشنهاد دادند، جناب آقای موسوی تولید محتوا با استفاده از گوشی هوشمند از پیش ساخته شده صحبت کردن و در رابطه با معایب و مزایای آن گفتن که قابلیت ذخیره سازی هست- و کارآموز در طول شبانه قادر به استفاده از آن می باشد - همچنین حجم آن کم می باشد در نتیجه هزینه اینترنت شخص نیز پایین می آید و از معایب آن ساخت کلیپ های آموزشی برای مدرس زمان بر می باشد و نیاز به آموزش دارد

۴- تجزیه، تحلیل و تفسیر داده ها: برای از بین بردن عوامل مؤثر بر عدم علاقه ای یادگیری و شرکت در کارگاه های آموزشی توسط کارآموزان راه های وجود دارد که بر اساس بحث و گفتگو با همکاران و مطالعه و تجربه خودم آن ها را گردآوری نمودم. در حقیقت در اجرای راه حل ها عواملی باید به وجود بیایند تا معلول از بین برود که من آن ها را در نموداری قبلاً ترسیم نمودم سپس مزایا و معایب هر کدام از نرم افزارها را نوشتم

ردیف	مزایای نرم افزار ادوبی کانکت	معایب نرم افزار ادوبی کانکت
۱	بالا بودن مصرف اینترنت	نیازمند اینترنت پرسرعت دارد
۲	نصب بر روی گوشی های هوشمند	نیاز به آموزش برای فراگیران و اساتید
۳	ذخیره سازی کلاس توسط استاد	ذخیره نشدن مطالب برای فراگیران
۴	در هر مکانی قابلیت یادگیری و بهره مندی از کلاس را دارد	یک طرف بودن آموزش
۵	عدم پشتیبانی از زبان فارسی (تایپ)	تئوری بودن آموزش
۶	ارسال پیام خصوصی بین کاربر و مدیر	

نخستین جشنواره ملی مربی پژوهنده (اقدام پژوهی در آموزش فنی و حرفه ای)

۷	بارگذاری عکس یا فایل و نمایش پاور پوینت
۸	کنفرانس صوتی و تصویری جهت آموزش آنلاین
۹	قابلیت گروه بندی فراگیران جهت مشارکت در کلاس
۱۰	مدیریت کاربران و شرکت کنندگان

ردیف	مزایای بستر تحت وب اسکای روم	معایب بستر تحت وب اسکای روم
۱	بدون نیاز به نصب یا افزونه	قطعی و کندی، مصرف دو برابر اینترنت
۲	محیط فارسی با کاربری آسان	محدودیت تصاویر همزمان (۳ نفر)
۳	سرورها داخل کشور می باشد	ذخیره نشدن مطالب برای فراگیران
۴	در هر مکانی قابلیت یادگیری و بهره مندی از کلاس را دارد	یک طرف بودن آموزش
۵	چت فارسی	تئوری بودن آموزش

ردیف	مزایای نرم افزار گوگل میت	معایب نرم افزار گوگل میت
۱	در تمام مرورگرها قابل استفاده می باشد	نیاز به اینترنت با سرعت بالا
۲	کنفرانس ویدیویی	چت خصوصی ندارد
۳	قابلیت ضبط رویداد	تئوری بودن آموزش
۴	در هر مکانی قابلیت یادگیری و بهره مندی از کلاس را دارد	یک طرف بودن آموزش
۵	مدیریت جلسه	
۶	برگزاری جلسات با تعداد و کیفیت بالا	

و با توجه به نکات مثبت و منفی هر کدام از نرم افزارهای مذکور که در بالا نوشتیم سپس راه حل های زیر جهت یادگیری بیشتر با استفاده از نرم افزارها آموزش مجازی جهت استفاده بیشتر و شرکت در کلاس های آموزش های الکترونیکی نوشتیم

۱- راه حل های استفاده بهینه از نرم افزار ادوبی کانکت در کلاس های آنلاین

- از مهندس هاشمی درخواست کردم که طریقه نصب راه اندازی نرم افزار فوق را به کارآموزانم آموزش دهد
- پاور پوینت هر موضوع را آماده کردم با تصاویر واقعی و تدریس را از روی پاور پوینت آغاز کردم
- میکروفن کارآموزان رو فعال کردم و از آنها خواستم که در کلاس مشارکت داشته باشند

نخستین جشنواره ملی مربی پژوهنده (اقدام پژوهی در آموزش فنی و حرفه ای)

- از آن‌ها خواستیم که در صورت امکان از اینترنت پرسرعت منزل استفاده کنند جهت جلوگیری از قطع و وصل شدن
- ۲- راه حل استفاده بهینه در بستر اسکای روم
- مهندس هاشمی رو به کلاس وارد کردم و از ایشان خواستیم که کارآموزانم را راهنمایی کنه
- از کارآموزان خواستیم برای اینکه تمرکز بیشتری داشته باشند تایم کلاس را واقعاً به کلاس فکر کنند و احساس کنند که سر کلاس حضور دارند
- هر چیزی را که باعث حواس پرتی‌شان می‌شود رفع کنید
- میکروفن کارآموزان رو فعال کردم و از آن‌ها خواستیم که در کلاس مشارکت داشته باشند
- ۳- راه حل استفاده بهینه از گوگل میت
- از کارآموزان خواستیم اگر مکانی را که بر آموزش با گوگل میت استفاده می‌کنند جایی باشد که سرعت اینترنت زیاد باشد
- از کارآموزان خواستیم که برای ارائه مطالب وب‌کم رو روشن کنند و تصویری مطالب رو ارائه دهند
- با تمرکز بیشتر به مطلب‌های ارائه‌شده توجه کنند
- حتماً نطق برداری کنند

۵- اجرای راه حل جدید و نظارت بر آن: پس از بررسی کامل متوجه شدم که برای رسیدن به هدفم روش‌های بسیاری وجود دارد که دیگران هم استفاده کردن و گهگاه نیز موفق شدند؛ اما ۳ روش برای دستیابی به هدفم که خیلی سریع می‌توانستم با اجرایی آن به بسیاری از عوامل دست پیدا کنم؛ و باعث ایجاد انگیزه در فراگیرانم باشد استفاده کردم

۱- گرفتن بازخورد: چون متوجه شده بودم که فراگیران در هنگام برگزاری کلاس مجازی ممکن است حواس آن‌ها به جاهای دیگر پرت شود. به‌عنوان یک مربی آنلاین، ارائه بازخورد منظم را به‌عنوان بهترین روش برای بهبود عملکرد کارآموزانم و ایجاد انگیزه در آن‌ها جدی گرفتم که پس از تدریس هر مبحث تمریناتی به فراگیران می‌دادم و برای توضیح دسترسی صوتی فراگیران را فعال می‌کردم و از آن‌ها می‌خواستم که مطالب را به‌صورت شفاف توضیح دهند

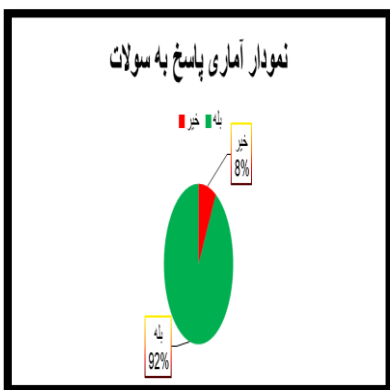
۲- گروه‌بندی کردن فراگیران و ایجاد چالش: کارآموزانم را گروه‌بندی می‌کردم و از آن‌ها می‌خواستم راجع به مطالب ارائه‌شده از کتاب‌ها و اینترنت مطالبی را جمع‌آوری کنند و یک نفر به‌عنوان سرگروه برای ارائه آن آماده باشد و با سرگروه‌های هر گروه به‌صورت گروهی تماس تصویری می‌گرفتم و از بقیه سرگروه‌ها می‌خواستم که راجع به مطالب ارائه‌شده هر کدام از گروه‌ها نظر بدهند

۳- بازگو کردن مطالب: پس از تدریس مطالب، روز بعد از فراگیران می‌خواستم که مطالب روز قبل را بازگو کنند

۶- اجرای راه حل جدید و نظارت بر آن: با توجه به توضیحاتی که در توصیف وضعیت موجود گفته شد ارزیابی دقیقی از اطلاعات جمع‌آوری‌شده انجام دادم و متوجه شدم که از بین راه‌حل‌های ارائه‌شده برای بالا بردن کیفیت آموزش و ایجاد رغبت و انگیزه بین کارآموزانم از ساخت کلیپ‌های آموزشی بر پایه نرم‌افزارهای کابین مستر، اچ آی کیو، این شات، پیکس آرت و ویدئو کنورتور

نخستین جشنواره ملی مربی پژوهنده (اقدام پژوهی در آموزش فنی و حرفه ای)

شدم و ارسال در گروه های واتساپ استفاده کنم. سپس پرسشنامه های را طراحی نمودم و از کارآموزان خواستم که جواب سؤالات و با بله و خیر پاسخ بدهند

	زهره دهقانی	راحیل حسینی	سمیرا بهرامی	امین دهقانی	ناهدی رضایی	هریم غلامی	سودابه پرسیان	مجید زاهدی	زهره ذاکری	خدیجه دهقانی
آیا در شهر شما اینترنت پرسرعت وجود دارد؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا گوشی هوشمند شما قابلیت اجرای فیلم را دارد؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا اجرا و نمایش فیلم آموزشی سبب صرفه جویی در زمان شما گردیده؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا فیلمهای آموزشی برای شما انگیزه یادگیری را بالا برده؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا فیلمهای آموزشی برای شما قابلیت ذخیره سازی دارد؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا دیدن تصاویر و فیلم به همراه توضیحات شما را به آموزش شغلی نزدیکتر کرده؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا با استفاده از فیلمهای آموزشی هزینه اینترنت شما کاهش یافته؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله
آیا فیلمهای آموزشی در طرح سوال برای شرکت در مباحث کلاسی به شما کمک میکند؟	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله

با توجه به پرسشنامه (۳) میانگین از پاسخهای کارآموزان گرفتم که نتیجه طبق (نمودار دایره ای) آورده شده است

۷. گردآوری داده های مرحله دوم یا شواهد: گروهی رو در واتساپ تشکیل دادم و رئیس مرکز جناب آقای علی یحیی زاده رو عضو گروه کردم و ویدئو کلیپهای آموزشی ساخته شده با نرم افزارهای مذکور را در گروه قرار دادم لازم به ذکر است که کلیپهای ساخته شده از تمام مراحل کشت و پرورش و برداشت (از طراحی سالن تا برداشت) قارچ دکمهای بوده و طبق نظرسنجی که قبلاً راجع به کلیپهای آموزشی و ارسال آن در گروه انجام دادم و با استفاده از پاسخهای که داده بودند متوجه شدم که ۹۲ درصد از کارآموزان رضایت کامل داشته و ۸ درصدی که ناراضی بودند را طی تماس تلفنی با آنها متوجه شدم به دلیل عدم پوشش اینترنت پرسرعت در منطقه نسبت به دانلود فیلمها مشکل داشتن که این مشکل هم از طریق تکثیر سی دی های آموزشی و در اختیار قرار دادن کارآموزان مشکلشان حل نموده و طبق مصاحبه ای که با رئیس مرکز انجام دادم و بازخوردی که از رضایت مندی کارآموزان مشاهده کردن رضایت مندی خودش را نسبت به این شیوه آموزشی (تولید محتوا) اعلام کردن

۸. ارزیابی اجرای راه حل و تعیین اعتبار آن: طبق پرسشنامه ای که نسبت به شیوه آموزش بر اساس تولید محتوا از کارآموزانم انجام دادم با توجه به دلایلی که قبلاً اعلام کردم و طرح پرسش از رئیس مرکز و با توجه به بازخوردهای که در هر جلسه از کارآموزان می گرفتم از آموزش مجازی به شیوه تولید محتوا رضایت کامل داشتند.

نخستین جشنواره ملی مربی پژوهنده (اقدام پژوهی در آموزش فنی و حرفه‌ای)

ردیف	مزایای برگزاری کلاس مجازی در واتساپ	معایب برگزاری کلاس مجازی در واتساپ
۱	نیاز به آموزش ندارد	کاربران محدودی می‌توانند در کلاس شرکت کنند
۲	کنفرانس ویدیویی (۸)	حجم بالای ترافیک اینترنت
۳	دسترسی آسان	تنوعی بودن آموزش
۴	مدیریت کلاس	یکطرف بودن آموزش
۵	مدیریت کلاس	امکان ضبط ویدئو وجود ندارد
۶		چون یک شبکه اجتماعی است وجود پیام‌های مزاحم باعث حواس‌پرتی کاربر می‌شود

تولید محتوا عبارت است، علم ایجاد و تولید مجموعه‌ای از متن، عکس و یا ویدئو و یا فایل بخصوص برای مقاصد گوناگون مثل، آموزش تبلیغات، بازاریابی. با توجه به پر کردن برگه‌های پرسشنامه توسط کارآموزانم و صحبت کردن با صاحب‌نظران و کسانی که تجربه کافی از نرم‌افزارهای مذکور را داشتن متوجه شدم که با توجه به این که استفاده از واتساپ به دلیل داشتن امکانات کمتر نسبت به بقیه نرم‌افزارهای آموزش آنلاین باید جذابیت بصری و شنیداری بهتر و خاصی را ارائه داد و با توجه به آشنای که از قبل کارآموزان با این نرم‌افزار داشتن و با توجه به این که حجم کمتری اینترنت مصرف می‌شود و کلیپ‌های ارسالی ماندگار و قابل ذخیره‌سازی دارند و هرزمانی که کارآموز احساس نیاز کرد قابل استفاده می‌باشد

راه حل استفاده بهینه از نرم‌افزار واتساپ

۱. سپس از کارآموزانم خواستم برای اینکه مطالب ملکه ذهن آن‌ها شود هر کلیپ یا مبحثی رو زیاد تکرار کنند
۲. از کارآموزان خواستم زمانی که کلاس شروع می‌شود تمام حواس خود را به کلاس معطوف کنند و به پیام‌ها توجه نکنند
۳. همچنین اعلام کردم که تایم کلاس رو استوری کنند و از دوستان بخوان در این تایم پیامی ردوبدل نکنند
۴. بعد از ارسال کلیپ‌های آموزشی در کلاس گروه رو یکطرفه می‌کردم و از کارآموزانم می‌خواستم که کلیپ‌ها رو با دقت گوش دهند و روز بعد با تماس تصویری از کارآموزانم می‌خواستم که مطالب روز قبل را ارائه دهند

۹-تجدید، اصلاح و نتیجه‌گیری اجرای راه‌حل جدید و نظارت بر آن: پس از بررسی‌ها، راه‌حل‌ها و عملکرد

آن‌ها می‌توان نتیجه گرفت که: که تمام نرم‌افزارهای که برای کلاس‌های آنلاین استفاده می‌شود زمانی کاربردی می‌باشد که زیرساخت‌های آن در کشور وجود داشته باشد و خود مهارت آموز به نحوه احسننت از این شیوه‌های تدریس استفاده کند؛ و برای یادگیری بهتر، بهتر است که آموزش تلفیقی صورت بگیرد بدین صورت که بعضی از روزها کلاس را در نرم‌افزارهای مذکور برگزار شود و قسمت‌های عملی مباحث می‌توان با ساخت ویدئو کلیپ‌های آموزشی صورت پذیرد و با توجه به نرم‌افزارهای که قبلاً راجع به مزایا و معایب آن‌ها توضیح داده شد و طبق مصاحبه با افراد صاحب‌نظر و کیفیت یادگیری کارآموزان به ترتیب اولویت‌بندی کردم که بهترین شیوه برای آموزش فراگیرانم:

نخستین جشنواره ملی مربی پژوهنده (اقدام پژوهی در آموزش فنی و حرفه ای)

۱. استفاده از نرم افزار واتساپ و ارسال تولید محتوای از پیش ساخته شده (کلیپ های آموزشی)
۲. استفاده از بستر میت ۳. استفاده از بستر اسکای روم ۴. استفاده از نرم افزار ادبی کانکت

منابع:

۱. خسرو بیگی، هوشنگ، (دی ۱۳۹۷) ارزیابی کارکرد محتوای الکترونیکی در آموزش تاریخ در دانشگاه گام اول برای شناسایی بایسته های نقد محتوا، پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه های علوم انسانی سال هجدهم شماره ۱۰ (پیاپی ۶۲)
۲. دلاور، سمیرا، قربانی، محمد (۱۳۹۰) نقش آموزش مجازی در یادگیری خلاق دانشجویان اعضای هیئت علمی دانشگاه های شهرستان بجنورد، مجله میان رشته ای آموزش مجازی در علوم پزشکی، دوره: ۲، شماره: ۳
۳. درگاهی، حسین و همکاران (پاییز و زمستان ۱۳۸۸) بررسی تطبیقی آموزش الکترونیکی در رشته های علوم پزشکی در کشورهای منتخب، مجله دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران (پیاورد سلامت) دوره ۳ شماره (۳ و ۴) ۵-۶۹،
۴. شاه بیگی، فرزانه و نظری، سمانه. (۱۳۹۰) "آموزش مجازی: مزایا و محدودیت ها ، ۶ (۱)
۵. اتشک، محمد ، مبانی نظری و کاربردی یادگیری الکترونیکی، فصلنامه ی پژوهش و یادگیری در آموزش عالی، شماره ی ۴۳، ۱۳۸۶.
۶. سرمد، زهره، بازرگان، عباس (۱۳۹۱) روش های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: نشر آگه

منابع دریافتی از اینترنت:

- تولید محتوا به سبک حرفه ای ها نویسنده مهرداد جیرانی کمالی برگرفته از سایت:
<http://ketabesabz.com/book/82894/%D8%AF%D8%A7%D9%86%D9%84%D9%88%D8%AF>
- ثابت نژاد، حمیدرضا (۱۳۹۰)، همکاران بررسی مشکلات ناشی از ورود دستگاه های مختلف به آموزش های فنی و حرفه ای در راستای بهبود مدیریت و اثربخشی مهارت های آن، آدرس اینترنتی:
http://pi.irantvto.ir/uploads/84_718_73_asib%20shenasi%200091.pdf